

Krijtlijnen, kaders, werkwijzen, doelen en leerinhouden na de paasvakantie

Sinds 16 maart zijn de lessen opgeschort. Dat heeft een impact op de realisatie van de leerplandoelen. Afhankelijk van wanneer alle leerlingen opnieuw naar school mogen, dienen schoolteams meer of minder aanpassingen te doen. Hoe later de scholen opnieuw kunnen starten, hoe minder leerinhouden op de voorziene manier aan bod kunnen komen.

[Het is onduidelijk of en wanneer de scholen na de paasvakantie herstarten.](#)

Wanneer we zicht hebben op terug starten zullen we een tweede 'eerste schooldag' organiseren. Het streven is dat iedereen ontspannen en zonder stress kan terugkeren, in die zin, dat er geen bergen inhaalwerk in het verschiet liggen. Enerzijds bereiken we dat door nu, evenwichtig en doordacht aan te bieden tijdens het afstandsonderwijs, anderzijds ook door ons te concentreren op wat wij essentiële leerinhouden vinden en ons daar de rest van dit schooljaar op te concentreren. Of het nu gaat om afstandsonderwijs of straks terug in de klas. Dit schooljaar gaan we niet alle leerplandoelstellingen/eindtermen kunnen waarmaken. De overheid vraagt ons als scholen dat als een gegeven te beschouwen en zal ons nog voorzien van richtlijnen hoe we daarmee mogen omgaan, tevens in kader van deliberaties, attesten, diploma's en overgangen tussen basis-secundair-hoger onderwijs en tussen de graden.

Hierna gaan we dieper in op volgende items:

- Wat zijn de uitgangspunten en kaders van waaruit wij werken?
- Wie bepaalt welke nieuwe leerinhouden aan bod komen?
- Welke criteria kunnen richtinggevend zijn voor die keuze?
- Hulplijnen?
- Hoe pakken we dit als college concreet aan?
- Hoe pak je het concreet aan voor leerlingen en ouders?
- Wat met leerlingen die we (dreigen te) 'verliezen'?
- Wat is evaluatiebeleid bij aanbieden van nieuwe stof?
- Over welke specifieke zaken formuleerde de minsiter of wij zelf nog nader beleid?
- Wanneer we weer terug naar school gaan
- Stappenplan

Wat zijn de uitgangspunten en kaders van waaruit wij werken?

- Er is sprake van leerplicht en er is plicht tot lesgeven
- Alle leeraanbod is verplicht. Wij bieden geen vrijblijvende of facultatieve leerstof aan (tenzij nadrukkelijk anders vermeld)
(duiding: vrijblijvend in de zin van te kiezen of te laten; wel kan een vrijblijvende opdracht worden geboden in de zin dat die niet wordt geëvalueerd maar als oefenstof wordt aangeboden voor een later aan te tonen vaardigheid)

- Wij gaan uit van een betrokken en gedragen samenwerking met ouders, zoals die binnen Steinerpedagogie gebruikelijk is.
Wij nemen verantwoordelijkheid als leraren. Daarvan getuigt dit document.
Wij gaan uit van de verantwoordelijkheden van ouders op het gebied van begeleiding, aanbieden van ritme en structuur, timing etc. Wij gaan er van uit dat ouders ons pedagogisch project onderschrijven en eenzelfde belang hechten aan periode-onderwijs, ritme en structuur (hetgeen blijkt uit onze opdrachten, lessen en contacten), als de school.
- Wij bekijken een nieuw rooster waarbij periodes 10, 11 en 12 anders kunnen worden geroosterd, om zoveel mogelijk in periodes 10 en 11 met afstandsonderwijs te kunnen werken (in alle vakken en op basis van hart – hoofd – handen). Daarbij hebben wij aandacht voor de kunstzinnige vakken en streven er zoveel mogelijk naar dat de titularis met zijn/haar klas het schooljaar kan afsluiten. In periode 12 overwegen we of extra muros hertekend moeten worden al dan niet in de eerder vastgelegde vorm of een alternatief.

Wie bepaalt welke nieuwe leerinhouden aan bod komen?

Bepalen welke nieuwe leerinhouden aan bod komen gebeurt volgens een stappenplan (zie kader onder deze nota) door de individuele leraar, maar best in nauwe samenwerking tussen de leraar, de vakwerkgroep, het middenbouwcollege resp. het bovenbouwcollege (wellicht gesplitst in twee graden).

- De individuele leraar brengt zo snel mogelijk in kaart welke leerplandoelstellingen wel en welke leerplandoelstellingen nog niet aan bod kwamen dit schooljaar. Vertrekpunt is de situatie van voor de opschorting van de lessen (en die is voor elke school anders). Voor die analyse vertrekt elke leraar van het leerplan, niet van het handboek. Voor klassen in het tweede leerjaar van een graad houdt de individuele leraar ook rekening met wat in het voorgaande schooljaar reeds aan bod kwam.
Voor het eerste leerjaar van een graad brengt de individuele leraar in kaart wat er overgedragen wordt naar het volgende jaar en communiceert dit op de klassenraad aan het einde van het schooljaar bij de deliberaties.
- Op basis van die oefening is de leraar, eventueel in overleg met de vakgroep het best geplaatst om een keuze te maken in de leerplandoelstellingen die nog aan bod moeten komen. Vakken die door ons periode-onderwijs slechts eenmalig aan bod komen en daardoor niet alle leerplandoelen hebben kunnen realiseren, worden indien mogelijk overgedragen naar het tweede jaar van een graad. Leerplandoelen die in een tweede jaar van een graad niet gerealiseerd konden worden, worden in de vakwerkgroepen of in de klassenraad besproken of deze doelen op een alternatieve wijze toch nog aan bod kunnen komen zodra we terug op school zijn (door bijvoorbeeld een alternatief pakket binnen extra muros aan te bieden), dan wel of deze te delibereren zijn. We streven ernaar om zo weinig mogelijk verlies te lijden, ook al is er tolerantie naar niet bereikte leerplandoelen. Het zou een streven van iedere individuele leraar moeten zijn om het verlies voor elke leerling te minimaliseren.
- Het lerarenteam bepaalt voor elk leerjaar en elke klasgroep een evenwichtig en haalbaar geheel van leerplandoelstellingen en eraan verbonden opdrachten. Hierin is de samenwerking en afstemming tussen parakke staande leraren evident.
Het lesrooster en de invulling van een eventueel alternatief extra muros pakket zal hierbij opnieuw in overweging genomen worden.

- Dit staat dus los van of er binnen afstandsonderwijs of in de klas wordt lesgegeven; het betreft een denkoefening voor de stof van de rest van het schooljaar voor ieder vak. Dat vakoverschrijdende initiatieven zeer worden gewaardeerd mag duidelijk zijn en wordt zoveel mogelijk gestimuleerd.
- Naast nieuwe leerstof blijven we remediërende stof aanbieden waar nodig of zinvol. Ook blijven we oog hebben voor specifieke zorgvragen. Vanuit noodkredten kan er ook vanuit zorg/clb contact worden opgenomen om de leerlingen met een leer- en leefvraag zoveel mogelijk te ondersteunen.

Welke criteria kunnen richtinggevend zijn voor die keuze?

- De afspraken die we vóór het paasreces reeds maakten zoals
 - de leerlingen krijgen een werklast van ca. 20u per week voor de middenbouw en ca. 25u per week voor de bovenbouw. Beiden sluiten uitbreidingsleerstof enerzijds en zorglijnen anderzijds niet uit. Uiteraard is dat een inschatting op basis van een gemiddelde per leerling.
 - periodeleerstof krijgt prioriteit in het aanbod aan leerlingen
 - verdeelsleutel van de werklast naar rato van vak in curriculum
 - de papieren agenda wordt gebruikt om alle taken in op te lijsten
- De **klasgroep**, de **onderwijsvorm**, de **graad**, en binnen de graad ook het **leerjaar**, zijn alle van belang bij het selecteren van leerplandoelstellingen die nog aan bod moeten komen.
- De **beginsituatie** en het **leerproces** van **individuele leerlingen** na drie (of meer weken) van afstandsleren zijn belangrijk om te bepalen
 - welke ondersteuning individuele leerlingen nodig hebben,
 - welk specifiek materiaal,
 - welke ondersteunende structuur of instructie,
 - welke begeleiding.
- Het is belangrijk om daarbij ook aandacht te hebben voor hoe je alle leerlingen bereikt.
- De **afspraken** die daarover eventueel in een vakwerkgroep maakte, onder andere over **leerlijnen** van eerste naar tweede en derde graad.
- In het tweede leerjaar van een graad gaat het onder meer om wat leerlingen echt **nodig** hebben voor een vlotte overgang naar een volgende graad, met name die leerinhouden waarop in hogere leerjaren wordt verder gebouwd. Leerinhouden die in hogere leerjaren niet meer aan bod komen, kunnen gemakkelijker achterwege blijven.
- Vanuit het eerste leerjaar van een graad kan een deel van de leerplandoelen **doorschuiven** naar een volgend leerjaar. Uiteraard betekent dat dat de leraar dit overlegt met middenbouwteam, bovenbouwteam (of graadsteam) of met zijn of haar vakwerkgroep, en aldus de jaarplanning van het volgende schooljaar aanpast.
- Leerlingen hebben via afstandsleren **beduidend meer tijd** nodig om leerinhouden te verwerken in vergelijking met een normale les. Beperk daarom de uiteindelijke selectie van leerplandoelen. De verloren tijd kan nooit meer volledig goed gemaakt worden in een kort derde trimester.
- Besteed aandacht aan alle **vakken** die essentieel zijn voor onze pedagogisch project. Voor de middenbouw geldt dat bovendien ook voor die vakken die een groot gewicht hebben in het geheel van de basisvorming.
In het algemeen willen wij hart – hoofd – handen maximaal blijven uitdrukken in het aanbod. Daarnaast nemen wij verantwoordelijkheid in het gegeven dat een situatie van veel (binnen) zitten en niet bewegen, dient te worden uitgedaagd door de leraren L.O.

- Maak in de selectie ook een onderscheid tussen 'nice to know' en 'need to know'. Sommige leerinhouden zijn wellicht niet zo gemakkelijk te verwerven via afstandsleren. Overweeg in functie van de gekozen leerinhouden, de klasgroep, de context ... welke didactische werkvorm daarbij best ondersteunen. Overleg daarover ook met collega's.

Hulplijnen

We kunnen de PBD verzoeken te helpen met vragen als

- ondersteunende documenten aanreiken om de leerplandoelstellingen die al aan bod kwamen en door leerlingen verworven zijn, vlot in kaart te brengen;
- ondersteunen bij het prioriteren van welke leerplandoelstellingen best wel nog aan bod komen op het einde van een graad;
- ondersteunen bij vragen over hoe leraren welbepaalde leerplandoelstellingen efficiënt aanpakken als ze weinig instructietijd hebben.

Voor vragen over online lesgeven en technische ondersteuning en experimenten mag men zich wenden tot Inez Hoefnagels of Teun Reyniers.

- Inez Hoefnagels voorziet in een kalender waarop iedereen zijn online lessen, bijlessen en contactmomenten dient in te tekenen, ten einde dubbelingen te voorkomen

Voor vragen op zorggebied wendt men zich tot Ilse Vanbaelen en CLB-medewerker Marie Weyn, en in voorkomende gevallen tot OKOplus-ondersteuners Nele Hooyberghs en Jasmin Lamoen.

- titularissen bekommeren zich om leerlingen met een moeilijke thuissituatie of die chronisch buiten beeld blijven of uitvallen en melden deze zo nodig aan bij zorgcoördinator of CLB
- in extreme gevallen van moeilijke thuisleeromgeving moeten wij ook rond deze vorm van kwetsbaarheid een (leergerichte) opvang op school overwegen.

Hoe pakken we dit als college concreet aan?

We vergaderen met ingang van 20 april 2 keer per week:

- op dinsdag organiseren we opvolgingsvergaderingen per graad, waarbij we terug kijken naar de voorbije week en de ervaringen laten spreken voor de toekomstige week.
- alle leraren vullen per klas een sharepoint document in met de vakken die ze de komende week wensen in te richten en noteren een gemiddelde tijdsbelasting.
- op donderdag organiseren we een overzichtsoverleg waarin onder leiding van de titularis, de taken voor een klas voor de komende week worden overlopen en gefine-tuned of bijgesteld, dan wel aangevuld.
- op zondagavond communiceert de titularis met ouders (middenbouw en 9) of met leerlingen en eventueel ouders (9 t/m 12) over de taken van de komende week.
- aan de leerlingen (en ouders) van de middenbouw worden de indicatieve tijdsbestedingen meegedeeld, aan de bovenbouw leerlingen (zorgleerlingen uitgezonderd) niet.
- ledere bovenbouw leraar introduceert zijn taken of lessen via de mailpoort van smartschool en verwijst de leerlingen naar zijn taak, les of opdracht elders.
- de leerlingen noteren zelf alle taken en deadlines in hun agenda.
- aan de leerlingen wordt gevraagd een tijdsbesteding per taak bij te houden, hetgeen als feedback aan de leraren wordt ter hand gesteld om te beoordelen of hun inschattingen van werk correct zijn

Hoe pak je het concreet aan voor leerlingen en ouders?

- Deel mee aan leerlingen en ouders via **welk kanaal** je met hen zal communiceren en communiceer ook enkel via die kanalen
 - MB: klaspagina's, ZOOM.us, You tube, soundcloud, e-mail, telefoon, ...
 - BB: Smartschool, ZOOM.us, e-mail, telefoon
- Houd rekening met leerlingen die je opdracht niet via digitale weg kunnen ontvangen of printen en voorzie een procedure/oplossing.
- We installeren een titularisuur met de hele klas en titularis via beeldvergaderen (8S en BB)
- Online lessen worden opgenomen voor eventueel zieke leerlingen.
- Geef ook duidelijk aan **wanneer** je met leerlingen zal communiceren. Er wordt per periode een online kalender ter beschikking gesteld waarop iedereen zijn online lessen, bijlessen en contactmomenten dient in te tekenen, ten einde dubbelingen te voorkomen. Maar streefdoel blijft zo veel mogelijk vaste momenten per week per vak.
- Geef ook aan hoe en **wanneer en op welke manier** leerlingen en ouders contact kunnen opnemen bij problemen of vragen.
- Maak duidelijk **waar** leerlingen
 - (ondersteunend) lesmateriaal kunnen vinden,
 - hoe ze het kunnen ontvangen en
 - waar/hoe ze oefeningen of opdrachten kunnen indienen.Maak daarbij gebruik van de kanalen die afgesproken werden.
- De titularis communiceert het geheel van leerinhouden, opdrachten of taken voor een week in één document. De vakleerkrachten communiceren steeds de inhoud in detail. Maak daarbij duidelijk
 - **waarover** het gaat,
 - **wat** je precies van leerlingen verwacht,
 - **eventueel hoe lang** je verwacht dat leerlingen met een bepaald item bezig zijn.
 - **wanneer** ze hun oefeningen indienen (iedereen stelt steeds een deadline)
 - **waar** ze die taken indienen.
- Geef aan hoe en wanneer leerlingen **feedback** mogen verwachten.
- Met leerlingen maak je afspraken over
 - een lln. die deadline niet kan nakomen meldt dit 24uur tevoren, dan is er mogelijkheid voor een gezamenlijke oplossing. Voorts behoren deadlines te worden gerespecteerd, óók tijdens afstandsonderwijs. Alle reguliere regels rond attitude gelden ook dan.
 - leerlingen die ziek zijn of een online sessie niet kunnen bijwonen wegens een doktersbezoek of anderszins, verstrekken altijd een briefje (of mail) van hun ouders. Alleen dat is een geldige reden voor afwezigheid (tenzij anders overeen gekomen).
 - Alleen na een oudermelding kan een les die werd opgenomen alsnog ter beschikking worden gesteld.
- Voorzie **extra materiaal** voor leerlingen die daar behoefte/nood aan hebben (differentiatie).
- Bouw **voldoende flexibiliteit** in, rekening houdend met de diverse (thuis)situatie van leerlingen.
- We contacteren (en faciliteren) de leerlingen die we niet in beeld hebben of achterblijven.

Wat met leerlingen die we (dreigen te) 'verliezen'?

Hiervoor wordt vanaf maandag 20 april, mogelijk gemaakt wegens de verruimde richtlijnen van de overheid ('kinderen in kwetsbare situaties'), noodopvang ingericht, gecoördineerd vanuit zogbegeleider/leerlingenbegeleider en in samenwerking met het ondersteuningsnetwerk, CLB en vrijwillige collegae.

Ook worden er op school laptops ter beschikking gesteld indien dit aan de orde is.

Wegens deze noodopvang wordt wekelijks een dienstrooster opgemaakt waarin alle leraren die niet tot risicogroepen behoren participeren.

Tevens werd er een separaat protocol geformuleerd met betrekking tot de werkwijze (inmiddels dd. 27 april, protocol 7, mede ivm de gestarte dakwerken en andere ingang en routing gebouw).

Wat is evaluatiebeleid bij aanbieden van nieuwe stof?

We herhalen in onderstaand kader de

krijtlijnen voór het paasreces tussen 16 maart en 3 april:

- In principe evalueren we niet t.b.v. een beoordeling.
D.w.z. niet ter beoordeling voor het lente-rapport en dus ook niet taken/opdrachten uit de periode tot de paasvakantie gebruiken als uitgestelde evaluatie voor het zomerrapport.
Wel ter monitoring in de zin van feedback op het leerproces, d.m.v. taken, toetsen en opdrachten ter controle door leraar en leerling van het leerproces: is de aangebrachte stof begrepen, voldoende verwerkt, is er nadere remediering of herhaling nodig, kan een volgende stap gezet worden die voortbouwt op het geleerde?
- Wel mogelijk voor zomerrapport is om de evaluaties van de vakuren mee te wegen voor een zeker percentage dagelijks werk. Niet persé op vakinhoud maar op zelfde kwaliteiten als in de klas, deadlines respecteren, attitude, volgens de opdracht werken, betrokkenheid etc.)
- Noodzakelijk voor zomerrapport is overweging hoe periodes (ook die uit de drie weken voóór de paasvakantie!) na afronding in weging te brengen.
 - Gaat het om stof die nog terugkeert in vakuren > kan later dáár worden beoordeeld
 - Gaat het om een afgerond vak/thema (vb geschiedenis, aardrijkskunde, Frans, statistiek?) > daar bindende evaluatie voor zomerrapport aan hangen > alle huidige periodeleerkrachten zijn 28 en 29 maart bevraagd door DB; alle periodeleraren hebben laten weten de afgelopen periode te kunnen evalueren op zomerrapport.
- Indien naast taken, opdrachten en portfolio de stof nog wél vakinhoudelijk geevalueerd moet worden voor een beoordeling (in kader van pre-teaching), dit zo snel mogelijk na de paasvakantie en duidelijk communiceren.

Evaluatiebeleid na de paasvakantie vanaf 20 april:

Kadering

- Er bestaan twee vormen van evaluatie

Evaluatie ter monitoring (formatieve evaluatie) in de zin van feedback op het leerproces, d.m.v. taken, toetsen en opdrachten ter controle, door leraar en leerling, van het leerproces, was en blijft onverminderd deel van het proces: is de aangebrachte stof begrepen, voldoende verwerkt, is er nadere remediëring of herhaling nodig, kan een volgende stap gezet worden die voortbouwt op het geleerde?

Evaluatie ter beoordeling (summatieve evaluatie): het evalueren ten einde tot een (eind)oordeel te komen.

- We moeten ons er van bewust zijn dan berichtgeving vanuit de overheid rond preteaching heel erg gericht is op basisscholen. Er is echter een groot verschil tussen basisscholen en secundaire scholen.

In een secundaire school en meer bepaald daarin de bovenbouw, is de leerstof veel meer 'telkens volledig nieuw'. Dat maakt preteachen én later volledig herhalen op school simpelweg onmogelijk omdat er enerzijds maar 24 uur in een dag zijn, anderzijds omwille van ons periodesysteem en bovendien zouden pubers in deze periode van afstandsonderwijs absoluut ongemotiveerd zijn indien zij nu niet werden uitgedaagd én daaraan doelen hingen, maar zouden voelen alsof zij slechts werden beziggehouden om na herstart het traject alsnog aangeboden te krijgen..

Bovendien mag van een BB leerling ook iets anders verwacht worden dan van jongere leerlingen. In sommige communicaties van overheidswege wordt het verschil in manier van werken ook benoemd (meestal spreekt men dan van 3de graad).

We verwachten een grotere zelfstandigheid van leerlingen van 16 jaar dan die van 6 jaar, daar mogen we toch van uit gaan! Dit geldt in

1. verwerking van de leerstof
2. responsabiliteit ten aanzien van feedback
3. omgaan met digitalisering
4. verantwoordelijkheid ten aanzien van het eigen leerpad
5. het zelfstandig omgaan met ritme en planning.

Formatieve evaluatie

Tot aan de paasvakantie gebruikten we tijdens het afstandsonderwijs alleen formatieve evaluatie, met uitzondering van de periodevakken die stof aanboden die daarna in losse vakkuren niet meer zou retourneren. Wij onderzochten en bespraken met onze ankerinspecteur van het Ministerie van onderwijs diverse modi waarin de belangen van onze leerlingen en pedagogie maximaal gediend konden blijven.

Summatieve evaluatie

Vanaf maandag 20 april volgt naast formatieve evaluatie, ook summatieve evaluatie, met doel en vooral de nadruk op het bewaken van het binnen een Steinerschool zo wezenlijke gegeven van doorlopend evalueren en niet terecht komen in een 'examenperiode'. Onze leerlingen zijn hieraan niet gewoon, het pedagogisch project is hierop niet gestoeld, en ons periodesysteem is er niet op ingericht.

Dit geldt niet langer enkel voor periodevakken die niet retourneren in losse vakuren, maar voor alle periodevakken en alle vaklessen waarin sprake is van een proces, dagdagelijks werk, feedback en evaluatiemomenten.

Wanneer wij het systeem van doorlopende en gespreide evaluatie, dat zo evident is voor ons pedagogisch project loslaten en de leerlingen binnen het gegeven van preteaching, in quasi examenperiodes manoeuvreren, dan zal dit voor veel leerlingen nadelige gevolgen hebben, en onze pedagogie geweld aan doen.

Wij nemen dit besluit dus in het belang van de leerlingen en hun slaagkansen en met respect voor de ouders die kozen voor Steinerpedagogie en het pincipe van doorlopende evaluatie.

Remediëren

Remediëren bij periodeonderwijs en lopende een traject dat in principe niet kan worden hernomen, is nodig opdat de leerling een faire kans krijgt om missers recht te zetten. Dit zijn de eafspraken daar rond:

- Als de leerstof lopende is wordt de leerling(en) zeker aangesproken op achterblijvend werk, om zicht te krijgen op het leertraject (formatief)
- Tijdens de periode kunnen leerlingen aangesproken worden dat er nog iets niet is ingeleverd.
- Remediëring is niet opnieuw een kans krijgen om in te leveren aan het einde van de rit maar op weg helpen/kans geven tijdens de rit.
- Remediëring verloopt dus tijdens het lopen van de leerstof of kort daarna maar niet na het volledige traject.
- Na inleveren definitief werk (afgesloten periode) wordt niet met terugwerkende kracht werk opgevraagd dat ontbreekt, om tot een summatieve evaluatie te komen

Zoals eerder beschreven: ook tijdens afstandsonderwijs blijft het tonen van een verantwoordelijke leerhouding en attitude onverkort van belang. Ook dát is een leertraject.

Het is belangrijk dat elke leraar voor zijn vak(ken) constant de vinger aan de pols houdt voor de leerlingen. Wanneer er een evaluatiemoment bijkomt dient dit meer dan ooit direct te worden opgenomen in het geheel, zodat de leerling kort opgevolgd wordt. Wanneer een leerling in de 'gevaarzone' komt wordt dit direct gemeld aan de titularis. Indien nodig moet er een extra klassenraad komen.

Vanzelfsprekend willen we de principes van preteaching niet verwerpen.

Wanneer leerlingen waar een goed proces mee wordt gelopen toch een onvoldoende halen, moet er een mogelijkheid zijn om te remediëren.

Ook communicatie met ouders is hier belangrijk zodat een slecht resultaat niet plots uit de lucht komt vallen maar dat ouders op de hoogte zijn.

Feedback

Belangrijk hierbij is het zeer regelmatig feedback geven aan leerlingen en aan ouders (of aan ouders laten weten dat er feedback is gegeven zodat ze deze hun kind kunnen bevragen).

Deze feedback betreft niet enkel situaties met betrekking tot behaalde resultaten (wegens formatieve óf summatieve weging), waarover zowel leraar, als leerling én ouders informatie behoeven, júst binnen het gegeven van afstandsonderwijs. Maar ook wanneer leerlingen iets niet inleveren of ze niet aanwezig waren op een afgesproken digitaal moment, worden kind en ouders onmiddellijk geïnformeerd. Laat dit aan de leerling weten per mail, maar meldt dit ook aan de ouders. Dan weten ouders en leerlingen dat het proces niet volstond en dat dit een eindresultaat beïnvloedt, omdat dit uiteraard het gevolg is van het proces.

Dat maakt deel uit van het geheel dat een leer- en beoordelingstraject vormt, want als leerlingen hun werk niet opnemen en ook niet ingaan op remediëring (een herinnering is ook remediëring) kan het zijn dat een onvoldoende een onvoldoende blijft.

Klassenraad en deliberatie

Klassenraad werkt altijd autonoom en heeft bevoegdheid om te beoordelen of een herkansing zinvol is. Ook nu, dit schooljaar is dat zo.

De delibererende klassenraad plaatst aan het einde van het schooljaar de bijzondere coronaperiode in het licht van wat er zich in de evaluaties van herfst, winter en lente heeft voorgedaan. We moeten ernaar streven dat leerlingen die op de einddeliberatie een onvoldoende behalen voor een bepaald vak, dit niet wijten aan corona, maar dat wij transparant de weging en evoluties over een gans jaar kunnen aantonen. Kortom, we moeten onze evaluaties van tijdens de corona (ook al gaat het deels om procesevaluatie) in weging met het ganse schooljaar brengen.

Over welke specifieke zaken formuleerde de minister of wij zelf nog nader beleid?

- Extra muros activiteiten direct na de paasvakantie
 - een van de aspecten van het lange termijnbeleid is dat we periodes zullen wisselen, waardoor alle extra muroservaringen direct na de paasvakantie niet langer opportuun zijn. Deze zullen dus niet gedurende periode 10 plaatsvinden. Alle geplande en gemaakte afspraken met boerderijen (boerderij-ervaring klas 9), locatie-eigenaars (landmeetperiode klas 10) en instituten en centra (sociale ervaring klassen 11) vervallen daar dus.
 - de school verwittigt de relaties met wie zij zelf afspraken maakte, uw kind (of u) verwittigt relaties met wie de leerling zelf overeenkwam.
- Extra muros activiteiten in periode 12
 - de extra muroservaringen voor dit schooljaar zijn afgelast. Momenteel beoordelen alle titularissen of organiserende leraren welke eindtremen daardoor worden gemiste en elders doienen te worden waargemaakt.
- Jaar- en eindwerken
 - **alle klassen** leveren hun officiële, definitieve tekst (dus geen 'kladversie') digitaal in op de oorspronkelijke deadline: meteen na de paasvakantie op maandag 20 april vóór 09.00 uur 's ochtends.
 - **klassen 8S en 8TA** sturen hun definitieve tekst per e-mail aan de titularis(sen) van hun betreffende klas. Indien het bestand te groot blijkt, wordt verzonden via www.wetransfer.com aan het e-mailadres van de titularis(sen). Deze zijn:
voor klas 8S: [Meneer Steegmans](#)
voor klas 8A: [Mevrouw Tabouni](#) en [Mevrouw Adriaenssens](#)
Digitaal indien op de e-mailadressen van de leraar vindt uitsluitend plaats **tussen zaterdag 18 april 9.00 's ochtend en maandag 20 april 9.00 's ochtends.**
 - ook leerlingen die hun jaarwerk (gedeeltelijk) handgeschreven opmaakten leveren de definitieve tekst digitaal per e-mail in, en wel via gescande pdf's (via scanner, printer of smartphone) en in het uiterste geval via duidelijk leesbare foto's. Ook hier zal eventueel gebruik gemaakt (moeten) worden van www.wetransfer.com
 - klassen 8 leveren bovendien hun geschreven papieren werkstuk én het praktisch werk óók fysiek in op school, op maandag 20 april 2020.
Daartoe wordt een schema voorzien waarbinnen, op uitnodiging en in timeslots van 10', alle leerlingen op die dag worden verwacht hun werken te komen inleveren. Alle voorzorgsmaatregelen blijven van kracht. Om de verplaatsing te valideren wordt bij de uitnodiging een attest uitgereikt.

- o er kunnen in het geschreven werk uiteraard geen wijzigingen meer worden aangebracht tussen het digitaal e-mailen en fysiek inleveren. De digitale versie wordt inhoudelijk beoordeeld.
- o **klassen 9, 10 en 12** uploaden via Smartschool; daarvoor zijn reeds mappen voorzien.
- o ook leerlingen die hun jaarwerk (gedeeltelijk) handgeschreven opmaakten loaden up, en wel via gescande pdf's (via scanner, printer of smartphone) en in het uiterste geval via duidelijk leesbare foto's.
- o klassen 9,10 en 12 dienen de fysieke/papieren versie in uiterlijk twee weken na het hervatten van de lessen. De exacte einddatum daartoe wordt gecommuniceerd, wanneer bekend is wanneer de lessen terug herstarten.
- o er kunnen in het geschreven werk uiteraard geen wijzigingen meer worden aangebracht tussen het digitaal uploaden en fysiek inleveren. De digitale versie wordt inhoudelijk beoordeeld.
- o beleid rond presentaties zal in het licht van de dan geldende richtlijnen na Pasen eventueel herdacht worden.

- Wisseling periode rooster

periode	7B	7H	8S	8TA	9P	9R	10D	10V	11D	11L	12
10	Ned IHO	Ned IHO	Gesch BDD	Gesch BDD	Ned BP	Fys ASC	Bio KDB	Gesch BW	Gesch BW	Bio ELA	Bio ELA
11	Wisk BB	Bio LVP	Ned kl. joh. IHO	Bio GS	Fys ASC	Esth JME	Ned BP	Bio KDB	Bio ELA	Gesch BW	Genie ITU
12	Chemie BB	Chemie BB	Bio GS	Wisk KV	Esth JME (0,5)	Esth JME (0,5)	Wisk KDB	Wisk TLA	Etsen MBO (wk)	Etsen MBO (wk)	Toneel BDD

- Eindwerk/jaarwerk en andere toonmomenten (tonelen)

Alle jaarwerkpresentatie klassen 8, 9 en 10 worden voor dit schooljaar geannuleerd. De eindwerkpresentaties klas12 viodnen plaats op maandga en disndagavodn 8 en 9 juni 2020. In pronciepe vidn de periode toneel van 12 doorgang als groepsporces, Of en zo ja, in welke vorm het tot een (openbare) uitvoering komt valt nog te bezien.

- Evaluatie in de zin van eindbeoordeling (zie eerder) en deliberaties

Scholen communiceren over hun evaluatiebeleid onder meer via het schoolreglement. Gezien de bijzondere omstandigheden kregen scholen dd 6 mei 2020, de nodige decretale ruimte om daaraan aanpassingen te doen. Ze kregen daarmee rechtszekerheid, zodat bijvoorbeeld beslissingen van de delibererende klassenraad niet op grond van de coronaciris of het afstandsonderwijs kan worden aangevochten worden.

Scholen moeten immers optimaal gebruik kunnen maken van de beleidsruimte die hen toekomt. Zij bepalen autonoom hoe ze hun evaluatiebeleid vormgeven. Dat geldt niet enkel voor het soort taken en opdrachten die scholen geven, maar ook voor de evaluatievormen die scholen kiezen... Evaluatie vindt voortdurend plaats in heel diverse vormen (van observaties tot examens).

- Inspectie

Momenteel ontvingen alle scholen en ankerinspecteur van het Ministerie van Onderwijs en worden alle scholen gebeld met een vragenlijst. Enerzijds om de juistheid van handelen vast te stellen, anderzijds om vragen te beantwoorden en een snelle korte lijn met het ministerie te bewerkstelligen. Tevens om de minister te voorzien van een reële indruk van hetgeen er speelt en leeft, om beleid rond einde schooljaar, deliberaties etc. op te kunnen baseren.

Onduidelijk op dit moment is hoe de inspectie bij toekomstige doorlichtingen zal omgaan met niet gerealiseerde leerplandoelstellingen.

Als we weer terug naar school gaan

Zoals geschreven in het begin van deze nota: wanneer we zicht hebben op terug starten zullen we een tweede 'eerste schooldag' organiseren. Het streven is dat iedereen ontspannen en zonder stress kan terugkeren, in die zin, dat er geen bergen inhaalwerk in het verschiet liggen. Enerzijds bereiken we dat door nu, evenwichtig en doordacht aan te bieden tijdens het afstandsonderwijs en anderzijds door doorlopend te evalueren en feedback te geven.

Bij terugkomst brengen alle leraren in kaart waar elke leerling staat in zijn leerproces en besteden aandacht aan opdrachten en taken die aan bod kwamen in de periode waarin onderwijs op afstand doorging.

Het is in deze fase van het schooljaar tevens van belang dat leraren in kaart brengen welke leerplandoelstellingen dit jaar nog niet aan bod kwamen en nagaan op welke manier ze die in de resterende onderwijstijd zo efficiënt mogelijk kunnen realiseren.

Stappenplan voor leraren

Klasniveau/alle betrokken leraren • welke vakken gaan we inrichten per klas?

Vakniveau/individuele leraar

- wat heb ik al gerealiseerd aan ET en LPD?
- wat moet er nog gerealiseerd worden?
- wat is meest essentieel daarin?
- welke neem ik me naar vakwerkgroep overleg eind/mei begin juni?

Klasniveau/alle betrokken leraren • overzicht van totaal aantal taken > moet resulteren in: wekelijks

- opvolgingsoverleg op dinsdag en
- overzichtsoverleg op donderdag

per graad, waar per leerjaar (of per klas) wordt doorgesproken door alle daarbij betrokken leraren

Doel: wekelijks op zondag mail uit naar de leerlingen met week programma met directeur in cc.

Vakwerkgroepen leggen eind mei/begin juni resultaten van bovenstaande samen om stand van zaken op te stellen met oog op

- resterende weken en
- begininstaatie 1 september en
- de afweging, welke doelen laat ik los en welke neem ik mee of draag ik over aan nieuwe leraar volgend schooljaar